

## I. Indledning.

De Forenede Nationers 5. plenarforsamling trådte sammen tirsdag den 19. september 1950 i Flushing Meadows, New York. Den var samlet indtil 15. december 1950, på hvilket tidspunkt næsten alle dagsordens 76 punkter var færdigbehandlet. Under hensyn til situationen i Korea og de dermed i forbindelse stående problemer besluttede præsidenten, N. Entezam, Iran, imidlertid, at forsamlingen ikke skulle sluttes, men møderne kun udsættes, så at der når som helst kunne indkaldes plenarmøder og møder i forsamlingens første udvalg, hvis dagsorden ikke var udtømt.

Med hensyn til forsamlingens arbejdsmetode kan det siges, at de i 1949 vedtagne reformer satte sig spor i en vis tidsbesparelse i plenarmøderne, idet man undgik plenardebat af adskillige spørgsmål, der var udebatteret i udvalgene. Endvidere behandlede en del spørgsmål i plenarmøder uden forudgående udvalgsdebat (bl. a. optagelse af nye medlemmer, atomspørgsmålet og forlængelsen af generalsekretærens funktions-tid). — Derimod lykkedes det ikke i udvalgene at undgå unødigt langvarige debatter om visse emner. I forhold til de foregående samlinger må arbejdet i det store og hele betragtes som positivt, selvom den ved samlingens begyndelse fremherskende optimistiske tendens henimod samlingens slutning på grund af den alvorlige militære og politiske udvikling i det fjerne Østen afløstes af en mindre lys stemning.

Nogle af de vigtigste resultater af politisk art af forsamlingens arbejde var resolutionerne om den fælles fredsaktion, der giver plenarforsamlingen en mulighed for hurtig indgriben i tilfælde af internationale konflikter, ophævelsen af den i 1946 vedtagne beslutning om tilbagekaldelse af ambassadører og gesandter fra Franco-Spanien og om forbud mod Spaniens medlemskab i de særlige institutioner.

På det økonomiske område kan nævnes det videre arbejde for den økonomiske udvikling af underudviklede lande og forholdsregler til opnåelse af fuld beskæftigelse. På det sociale område vedtoges en forlængelse på 3 år af det internationale børnehjælpsfonds arbejde, og der blev truffet yderligere bestemmelser om udvikling af det sociale forsorgsarbejde i mindre fremskredne lande.

4. udvalg godkendte bl. a. formynder-skabsoverenskomsten for Somaliland og nedsatte for Sydvestafrikas vedkommende et forhandlingsudvalg, der skal drøfte med Den Sydafrikanske Union, hvorledes de praktiske konsekvenser af den af den mellemfolkelige domstol afgivne rådgivende udtalelse kan drages.

Foruden at vedtage særlige regler for indkaldelsen af konferencer af ikke-regeringsmæssig karakter og drøfte spørgsmålet om forbehold ved flersidige konventioner, som det vedtoges at forelægge den mellemfolkelige domstol til udtalelse, helligede det juridiske udvalg sig især studiet af rapporten fra kommissionen for international ret.

Hvad administration og budget angår, besluttede plenarforsamlingen at forlænge generalsekretær Trygve Lies 5-årige funktionstid med 3 år fra den 1. februar 1951 at regne. Det lykkedes ikke at holde budgettet nede på samme beløb som for 1950, idet forskellige særlige forhold medførte forøgede udgifter, som f. eks. den planlagte afholdelse af 6. forsamling i Europa.

Det må til slut fremhæves, at flere af de vedtagne beslutninger (fælles fredsaktion, nedrustningsspørgsmålet, Sydvestafrika, den internationale kriminaldomstol, konventionen om informationsfrihed) går ud på nedsættelse af kommissioner, og at den reelle værdi heraf er umulig at bedømme på forhånd.